

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 02.09.2026 nr 1-13/6361

Meie 11.09.2026 nr 7-7/26-441-2

"Õiguse eest seisja" auhinna kandidaadi esitamine

Täname, et küsisite Riigikohtu arvamust.

Riigikohtu tsiviilkolleegium leiab, et „Õiguse eest seisja“ tunnustus tuleks anda Harju Maakohtu kohtunikule Maris Juhale (maris.juha@kohus.ee).

Maris Juha on viimastel aastatel panustanud väga palju ja mitmekülgset väga suure osa Eesti inimeste õiguste kaitsmisesse. Väga paljud Eesti inimesed puutuvad kokku tarbijakrediidiga, võttes pangast laenu, liisides autosid, võttes tarbimislaine, kasutades krediitkaarti või ostes kaupu või teenuseid järeelmaksuga. Selles valdkonnas kehtivad spetsiifilised üleeuroopalised kaitsesätted, mis on mõeldud tarbijate õiguste tagamiseks. Põhiline kaitse kõikidele tarbijatele seisneb selles, et laenu või järeelmaksu pakkumisel peab laenu andja ja järeelmaksu võimaldaja kontrollima, kas inimene on võimeline laenu tagasi maksuma, et inimene ei laenaks ennast lõhki ja ei rikuks enda elu võlaorjusesse sattumisega ära. Teiseks ei tohi laenamise kulud (intress, lepingutasud jne) olla sedavõrd suured, et tegemist oleks liigkasuvõtmisega.

Selliste reeglite järgimise kontrollimine kohtumenetluses on päris keeruline.

Maris Juha on aastaid järjekindlalt panustanud kõikide nende nõudmiste põhjalikku kontrollimisse, mõeldes täpselt läbi kõikvõimalikud kuritarvitused ja süsteemid, mis rikkumisi võimaldavad. Maris Juha ei ole mitte ainult kohtunikuna teinud head ja põhjalikku tööd, aga ta on olulisel määral panustanud ka sellesse, et mitte ükski kohus ei mõistaks välja lubamatuid liigkasuvõtjalikke laenunõudeid. See tegevus puudutab suurt osa majanduslikult vähekindlustatud Eesti inimeste heaolu ja toimetulekut üleüldse. Need on inimesed, kes vajavad enam kaitset ja kellel ei ole endal raha ega jõudu ennast ise kaitsta. Maris Juha töö mõju on olnud vaieldamatult laiaulatuslik. Sedavõrd pühendunud tööd, mis puudutab sedavõrd suurt osa Eesti inimestest, eriti oludes, kus muudatused on keerulised ja raskesti realiseeritavad, tuleb tunnustada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Reisberg
Riigikohtu õigusteabe- ja koolitusosakonna juhataja

